

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 41 e ek

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması hakkında kanun tasarısı ile Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Sami Küçük ve 12 arkadaşının, Türkiye İlmî ve Teknik Araştırma Konseyi kanunu teklifine dair Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Geçici Komisyon raporu (M. Meclisi 1/219; 2/220; C. Senatosu 1/213)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı : 169)

*Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2058*

5 . 7 . 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10. 4. 1963 gün ve 2437 - 11649 sayılı yazınıza karşılıktır :

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 4. 7. 1963 tarihli 86 ncı Birleşiminde değiştirilerek kabul edilmiş ve dosya ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla

Suad Hayri Ürgüplü
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Not :

Değişen maddeler :

Açık Oy (Tümü) :

Madde : 1	14
2	17
4	18
5	21
6	22
7 Geçici	1
8	
9	
10	

Kabul	: 112
Red	: 1
Çekinser	: 2
Oy sayısı	: 115

Geçici Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Efsas No. : 1/219
Karar No. : 1

9 . 7 . 1963

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığımız tarafından Komisyonumuza havale edilen, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması hakkında kanun tasarısı, Yüksek Senatoca yapılan 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 14, 17, 18, 21, 22 ve geçici 1 ne maddelerindeki değişiklikler Komisyonumuzca da incelendi. Değişiklikler tasarıya açıklık vermesi yönünden Komisyonumuzca olduğu gibi benimsenmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Tunceli
Fethi Ülkü

(Sözcü gelmediğinden
yeniden seçilen)
Sözcü
Mardin
Şevki Aysan

Denizli
Remzi Şenel

Sakarya
Yusuf Ulusoy

İçel
Sadık Kutlay

MILLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

*Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
kurulması hakkında kanun tasarısı*

Kuruluş amacı :

MADDE 1. — Türkiye'de müspet bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmaların geliştirilmesi ve teşviki amacıyla, tüzel kişiliği, idari ve malî özerliği bulunmak ve Başbakanca bağlı olmak üzere «Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu» kurulmuştur.

Kurum bu kanunda belirtilmiyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Görev :

MADDE 2. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır :

- Müspet bilimlerde temel ve uygulamalı araştırmalar alanında takibedilecek millî politikanın tesbitinde Hükümete yardımcı olmak,
- Müspet bilimlerde ve araştırma alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yol-

CUMHURİYET SENATOSUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

*Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
kurulması hakkında kanun tasarısı*

Kuruluş amacı :

MADDE 1. — Türkiye'de müspet bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmaları geliştirmek, teşvik etmek, düzenlemek ve koordine etmek amacıyla, tüzel kişiliği, idari ve malî özerkliği bulunmak ve Başbakanca bağlı olmak üzere «Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu» kurulmuştur.

Kurum bu kanunda belirtilmiyen hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Görev :

MADDE 2. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevleri şunlardır :

- Müspet bilimlerde temel ve uygulamalı araştırmalar yapmak, yaptırmak, teşvik etmek ve bu alanda çalışmak maksadiyle enstitüler kurmak;
- Müspet bilimlerde temel ve uygulamalı

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

ları tesbit etmek ve ilgili kurumlara tavsiyelerde bulunmak,

c) Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin Türkiye bilimsel ve teknik araştırma alanındaki istemleri hakkında fikir bildirmek,

d) Temel ve uygulamalı bilim alanlarında, bilim adamlarının araştırmacıların yetiştirilmesi için imkânlar sağlamak; bu yönde üstün kabiliyet ve başarı gösteren gençleri küçük yaştan itibaren izliyerek bunların yetişmelerine yardım etmek; bu maksatla orta ve yüksek öğretim ve yüksek öğretim sonrası için yurt içinde ve dışında burslar sağlamak, yarışmalar tertiplemek, yayımlar yapmak,

e) Kurumun görevleriyle ilgili konularda yapılacak milletlerarası anlaşmaların hazırlanması ve müzakeresi için lüzumlu bilgileri Hükümet'e vermek,

f) Araştırma alanında yerli ve yabancı kurumlar ve kişilerle bağlantı kurmak, iş birliği yapmak ve bunların çalışmalarını yakından izlemek,

g) Araştırma fikrini yaymak maksadıyla seminerler, konferanslar, kurslar tertibetmek ve ettirmek,

h) Kurumun çalışmalarıyla ilgili alanlarda yayımlar yapmak veya bu gibi yayımları desteklemek ve bir dokümantasyon merkezi kurmak,

i) Yukardaki vazifelerin yapılabilmesi için gereken her türlü faaliyetlerde bulunmak.

MADDE 4. — Türkiye Bilim Kurulu :

a) Kuruluş :

Bilim Kurulu onbir üyeden meydana gelir. Bunlardan beşi matematik, fizikî ve tabii ilimler, dördü uygulamalı bilimler alanında eser, araştırma ve buluşlarıyla tanınmış kimseler arasından seçilir. Geri kalan iki üyeden biri İktisadi Devlet Teşekküllerinde, diğeri özel endüstri bölümünde üstün mahiyette temel veya uygulamalı araştırmalarıyla

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

araştırmalar alanında takibedilecek milli politikanın tesbitinde Hükümet'e yardımcı olmak;

c) Müspet bilimler ve araştırma alanında yapılacak öğretime temel olacak prensip ve yolları tesbit etmek ve ilgili kurumlara tavsiyelerde bulunmak;

d) Kamu idare ve kurumları ile özel idare, belediye ve diğer gerçek ve tüzel kişilerin bilimsel ve teknik araştırma alanındaki istemleri hakkında fikir bildirmek;

e) Temel ve uygulamalı bilim alanlarında, bilim adamlarının, araştırmacılarının yetiştirilmeleri ve geliştirilmeleri için imkânlar sağlamak;

Öğrenim, öğrenim sonrası ve meslek hayatında üstün kabiliyet ve başarılarıyla kendini gösteren gençleri izliyerek onların yetiştirme ve gelişmelerine yardım etmek ve bu maksatla yurt içinde ve dışında burslar sağlamak, yarışmalar tertibetmek ve yayımlar yapmak;

f) Kurumun görevleriyle ilgili konularda yapılacak milletlerarası anlaşmaların hazırlanması ve müzakeresi için lüzumlu bilgileri Hükümet'e vermek;

g) Araştırma alanında yerli ve yabancı kurumlar ve kişilerle bağlantı kurmak, iş birliği yapmak ve bunların çalışmalarını yakından izlemek;

h) Araştırma fikrini yaymak maksadıyla seminerler, konferanslar, kurslar tertibetmek ve ettirmek;

i) Kurumun çalışmalarıyla ilgili alanlarda yayımlar yapmak veya bu gibi yayımları desteklemek ve bir dokümantasyon merkezi kurmak ;

j) Yukarda belirtilen amacın gerçekleştirilmesi ve görevlerin yerine getirilebilmesi ile ilgili her türlü faaliyetlerde bulunmak;

MADDE 4. — Bilim Kurulu :

a) Kuruluş :

Bilim Kurulu 11 üye ve Genel Sekreterden meydana gelir. Üyelerden 5 i matematik, fizikî ve biyolojik bilimler, dördü uygulamalı bilimler alanlarında; eser, buluşlarıyla tanınmış kimseler arasından seçilir. Geri kalan iki üyeden biri İktisadi Devlet Teşekküllerinde, diğeri özel endüstri bölümünde üstün mahiyette temsil veya uygulamalı araştırmalarıyla

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

kendilerini göstermiş kimseler arasından seçilir.

Kurul kendi üyeleri arasından iki yıl için bir Başkan ve bir Başkanvekili seçer.

b) *Üyelik süresi :*

Bilim Kurulu üyelik süresi dört yıldır. Açılacak üyeliklere Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile üye seçilir. Süresi biten ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için de yukardaki esaslara göre yeni üye seçilir. Ancak bu suretle seçilen üye yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyesi seçimleri bir ay içinde Başbakan tarafından onaylanır.

c) *Görevleri :*

Bilim Kurulunun görevleri şunlardır :

I - Kurumun çalışma ilkelerini tesbit etmek ve çalışma programlarını hazırlamak,

II - Araştırma grupları, enstitüler ve başka kurumlar kurmak,

III - Araştırma grupları ve yürütme komitelerinin üyelerini seçmek,

IV - Memleketin tanınmış fen adamları arasından ve Bilim Kurulu içinden veya dışından, Genel Sekreteri üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçerek inha etmek,

V - Kurumun ve Kuruma bağlı organların çalışmalarını izlemek ve bunların çalışmalarını düzenleyecek yönetmelikleri yapmak, Kurumun bütçe teklifini hazırlamak.

MADDE 5. — Danışma Kurulu :

a) *Kuruluş şekli*

Danışma Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde tesbit edilir.

Millî Savunma, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım, Ulaştırma, Çalışma, Sanayi ve İmar ve İskân Bakanlıklarından birer üye;

Devlet Plânlama Teşkilâtından iki üye, Üniversitelerden üçer üye,

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

le kendilerini göstermiş kimseler arasından seçilir.

Kurul kendi üyeleri arasında iki yıl için bir Başkan ve bir Başkanvekili seçer. Başkan ve Başkanvekili görev ve yetkileri yöneltmelikle belirtilir.

b) *Üyelik süresi :*

Bilim Kurulu üyelik süresi dört yıldır. Açılacak üyeliklere Kurul tarafından gizli oyla ve üye tamsayısının çoğunluğu ile üye seçilir. Süresi biten ancak bir dönem daha seçilebilir. İstifa veya ölüm gibi sebeplerle boşalan üyelikler için de yukardaki esaslara göre yeni üye seçilir. Ancak bu suretle seçilen üye yerine seçildiği üyenin süresini tamamlar. Bilim Kurulu üyesi seçimleri Başbakan ve Cumhurbaşkanlığı tarafından imzalanan bir kararname ile bir ay içinde onaylanır.

c) *Görevleri :*

I - Kurumun çalışma ilkelerini tesbit etmek ve çalışma programlarını hazırlamak,

II - Araştırma grupları, enstitüler ve başka kurumlar kurmak,

III - Araştırma gruplarının Yürütme komiteleri üyelerini seçmek,

IV - Memleketin tanınmış bilim adamları arasından ve Bilim Kurulu içinden veya dışından, Genel Sekreteri üye tamsayısının salt çoğunluğu ile seçerek inha etmek,

V - Kurumun ve Kuruma bağlı organların çalışmalarını izlemek ve bunların çalışmalarını düzenleyecek yönetmelikleri yapmak, Kurumun bütçe teklifini hazırlamak.

MADDE 5. — Danışma Kurulu :

a) *Kuruluş şekli*

Danışma Kurulu üyeleri aşağıdaki şekilde tesbit edilir.

Millî Savunma, Dışişleri, Millî Eğitim, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım, Ulaştırma, Çalışma, Sanayi ve İmar ve İskân Bakanlıklarından birer üye;

Devlet Plânlama Teşkilâtından iki üye, Üniversitelerden üçer üye,

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden bir üye,

Elektrik İşleri Etüt İdaresinden bir üye,

Ticaret ve Sanayi Odaları Birliğinden iki üye,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden iki üye,

Bilim Kurulu üyeleri, Danışma Kurulunun tabii üyeleridir.

Kurum yukarıdaki üyelikler dışında, ihtiyaca göre yeni üyelikler meydana getirebilir.

Danışma Kurulu üyeliklerinin süresi iki yıldır.

b) Görevleri

I - Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun çalışma ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,

II - Faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında mütalâa vermek,

c) Çalışma şekli

Danışma Kurulu yılda en az iki defa toplanır. Toplantılara Bilim Kurulu Başkanı Başkanlık eder.

MADDE 6. — Genel Sekreterlik :

Genel Sekreter, Bilim Kurulunun inhası üzerine, Başbakan ve Cumhurbaşkanı tarafından imzalanan bir kararname ile tâyin olunur ve Bilim Kurulunun tabii üyesidir. Genel Sekreter Bilim Kurulu üyeleri arasından seçilmişse, boşalan üyelik dördüncü maddenin «b» bendine göre doldurulur.

Genel Sekreterlik, Genel Sekreterle gereken sayıda personelden meydana gelir.

Genel Sekreterlik Kurumun yürütme organıdır. Bu organ Bilim Kurulunca ve yürütme komitelerince varılan kararların uygulanması için

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünden bir üye,

Elektrik İşleri Etüt İdaresinden bir üye,

Ticaret ve Sanayi Odaları Birliğinden iki üye,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinden iki üye,

Türkiye Tabip Odaları Birliğinden bir üye,

Türkiye Eczacılar Odaları Birliğinden bir üye,

Türkiye Veteriner Hekimler Odalar Birliğinden bir üye,

İstanbul Ziya Günvakkı Araştırma Enstitüsünden bir üye,

Bilim Kurulu, ihtiyaca göre yeni üyelikler ihtas edebilir,

Bilim Kurulu üyeleri, Danışma Kuruluna katılır, fakat oy kullanamazlar,

Danışma Kurulu üyelikleri süresi iki yıldır,

Danışma Kurulu üyelerinin nitelikleri ve seçimleri yönetmelikle düzenlenir.

b) Görevleri

I - Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun çalışma ilkeleri hakkında tavsiyelerde bulunmak,

II - Faaliyet raporu, bütçe ve çalışma programları hakkında mütalâa vermek,

c) Çalışma şekli

Danışma Kurulu yılda en az iki defa toplanır. Toplantılara Türkiye Bilim Kurulu Başkanı Başkanlık eder.

MADDE 6. — Genel Sekreterlik :

a) Kuruluş :

Genel Sekreterlik, genel sekreter ile gerekli personelden meydana gelir.

Genel Sekreterlik personeli, Genel Sekreter tarafından atanır.

b) Genel Sekreterliğin görevleri :

Genel Sekreterlik, Kurumun yürütme organıdır. Bilim Kurulunca ve yürütme komitelerince verilen kararların uygulanması için gerekli tedbirleri alır. Kurumun çalışmalarını sağlıya-

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

gerekli tedbirleri alır. Bütçenin hazırlıklarını yapar. Programlarla bütçenin uygulanmasından Bilim Kuruluna bilgi verir ve Kurumun çalışmasını sağlayacak her türlü yönetmelik tasarılarını hazırlar. Bilim Kurulu ile Araştırma grupları ve yürütme komiteleri arasında bağlantı kurar.

Genel Sekreter, Kurumun her türlü yönetim hizmetlerinin ve ihtiyaçlarının görülmesinden sorumludur. Genel Sekreterin görev ve yetkileri bir yönetmelikle belirtilir.

MADDE 7. — Araştırma grupları :

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki grupları içine alır:

- a) Matematik, fiziki ve tabii ilimler,
- b) Mühendislik,
- c) Tıp,
- d) Veterinerlik,
- e) Tarım (Ziraat, orman ve hayvancılık),
- f) Bilim adamı yetiştirme,

Bilim Kurulu, gerekirse yeni araştırma grupları kurabilir.

MADDE 8. — Araştırma grupları beş kişilik bir yürütme komitesi, yürütme komitesi sekreterliği, gereken sayıda enstitüler ve diğer kurumlardan meydana gelir.

Yürütme komiteleri üyeleri nitelikleri ve hizmet süreleri yönetmelikle belirtilecek kişiler arasından Bilim Kurulunca seçilirler. Yürütme komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir. Kabul veya reddeder, Bilim Kurulu tarafından incelenmesi istenen konular hakkında fikir bildirir. Bütçe ve yönetmelik taslaklarını hazırlar; enstitülerin kurulmasını, kaldırılması veya birleştirilmesini, bağımsız araştırmacıların tâyinlerini Bilim Kuruluna teklif eder.

Yürütme komiteleri devamlı veya geçici danışmanlar tutabilirler. Yürütme komiteleri üye-

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

cak her türlü yönetmelik tasarılarını hazırlar. Bütçe hazırlıklarını yapar. Programların ve bütçenin uygulanmasından Bilim Kuruluna bilgi verir. Bilim Kurulu ile Kurumun diğer kuruluşları arasında bağlantı kurar.

c) Genel Sekreter :

Genel Sekreter, Bilim Kurulunun inhası üzerine, Başbakan ve Cumhurbaşkanı tarafından imzalanan kararname ile atanır.

Genel Sekreterin, Kurumun görevlerini yürütecek nitelikte olması şarttır.

Genel Sekreter, Bilim Kurulu üyeleri arasından seçilmiş ise boşalan üyelik 4 nci maddenin (b) bendine göre doldurulur.

Genel Sekreter, Kurumun her türlü yönetim hizmetlerinin ve ihtiyaçlarının görülmesinden sorumludur.

Genel sekreterin görev ve yetkilerinin nasıl kullanılacağı yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 7. — Araştırma grupları :

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu aşağıdaki grupları içine alır:

- a) Matematik, fiziki ve biyolojik bilimler,
- b) Mühendislik,
- c) Tıp,
- d) Veterinerlik ve hayvancılık,
- e) Tarım ve ormancılık,
- f) Bilim adamı yetiştirme,

Bilim Kurulu, gerekirse yeni araştırma grupları kurabilir.

MADDE 8. — Araştırma Grupları 5 kişilik yürütme komitesi, yürütme komitesi sekreterliği, gereken sayıda enstitüler ve diğer teşekkül-lerden meydana gelir.

Yürütme Komitesi üyeleri ve sekreteri, çalışacağı alanda yetkili kimselerden Bilim Kurulunca seçilir. Bunların çalışma süre ve şartları Bilim Kurulunca tâyin ve tesbit olunur. Yürütme komiteleri, araştırma projelerini inceler veya inceletir. Kabul veya reddeder. Bilim Kurulu tarafından incelenmesi istenen konular hakkında fikir bildirir. Bütçe ve yönetmelik taslaklarını hazırlar; Enstitülerin kurulmasını, kaldırılması veya birleştirilmesini bağımsız araştırmacıların tâyinlerini Bilim Kuruluna teklif eder.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

lerinin hizmet süreleri Bilim Kurulunca belirtilir.

Yürütme komiteleri, enstitüler ve diğer kurumlar, hazırlanacak yönetmeliklere göre çalışırlar.

Malî hükümler :

MADDE 9. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun gelir kaynakları şunlardır.

- a) Her yıl Başbakanlık bütçesine konulacak ödenek;
- b) Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler,
- c) Kuruma yaptırılacak olan araştırma, danışma ve başka her türlü hizmetler karşılığında alınacak olan paralar (Bu ücretlerin bağlı olduğu esaslar bir yönetmelikle belirtilir),
- d) Yayın gelirleri,
- e) Kuruma ait taşınabilen veya taşınamayan malların gelirleri,

Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanamayan paralar kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır.

MADDE 10. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu 1050 - 2490 ve 3460 sayılı kanunlarla bunların ek ve tadilleri ve bunların yerlerine geçecek kanunlara, Sayıştayın vize ve denetimine bağlı değildir.

Artırma, eksiltme ve ihale işleriyle hesap ve sarf işlerinin ne yolda yürütüleceği ve müsbit evrakın şekil ve çeşitleri bir yönetmelikle tesbit olunur.

MADDE 14. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevlerinin yerine getirilmesi için Kurumun :

Her türlü eşya ve taşıt araçları, Türkiye'ye sokulmasında her çeşit ithalât sınırlamalarının dışında bırakıldığı gibi, Giriş Gümrük Vergisi ile özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harc ve zamlardan, belediye payından, sundurma ve antrepo ücretleriyle Rihtım Resminden ve Türkiye Cumhuriyeti Demiryolları ve Limanlar İşletme Umum Müdürlüğünce alınan rihtım ücretinden ve ithal esnasında al-

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

Yürütme Komiteleri devamlı veya geçici olarak yabancı danışmalar tutabilirler.

Yürütme komiteleri; enstitüler ve diğer kurumlar hazırlanacak yönetmeliklere göre çalışırlar.

Malî hükümler :

MADDE 9. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun gelir kaynakları şunlardır.

- a) Her yıl Başbakanlık bütçesine konulacak ödenek;
- b) Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler,
- c) Kuruma yaptırılacak olan araştırma, danışma ve başka her türlü hizmetler karşılığında alınacak olan paralar (Bu ücretlerin bağlı olduğu esaslar bir yönetmelikle belirtilir),
- d) Yayın gelirleri,
- e) Kuruma ait taşınabilen veya taşınamayan malların gelirleri,

Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanamayan paralar kurumun ertesi yıl gelir hesabına aktarılır.

MADDE 10. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu 1050 - 2490 ve 3460 sayılı kanunlarla bunların ek ve tadilleri ve aksine açıkça hüküm konmadıkça bu kanunların yerlerine geçecek kanunlara ve Sayıştayın vize ve denetimine bağlı değildir.

Artırma, eksiltme ve ihale işleriyle hesap ve sarf işlerinin ne yolda yürütüleceği ve müsbit evrakın şekil ve çeşitleri bir yönetmelikle tesbit olunur.

MADDE 14. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun görevlerinin yerine getirilmesi için Kurumun :

Her türlü eşya ve taşıt araçları, Türkiye'ye sokulmasında her çeşit ithalât sınırlamalarının dışında bırakıldığı gibi, Giriş Gümrük Vergisi ile özel idare ve belediyelere ait her türlü vergi, resim, harc ve zamlardan, belediye payından, sundurma, antrepo ve ardiye ücretleriyle Rihtım Resminden ve Türkiye Cumhuriyeti Demiryolları ve Limanlar İşletme Umum Müdürlüğünce alınan rihtım ücretinden ve

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

nan diğer bütün vergi, resim, harc ve ücretlerden;

Her türlü tesislerin yapımı ve işletilmesinde kullanılacak Elektrik ve Havagazı İstihsal Vergisinden ve Belediye Resminden;

İhaleleri, ilânları mukaveleleri ve başka evrak ve belgeleri Devlete ve belediyelere ait her türlü resim ve harclardan;

Tesislerde kullanılacak motor, kazan ve imbikler Belediye Resminden ve yine bu tesislerde kullanılacak akar yakıtlar Hazine payından muafittir.

MADDE 17. — Türkiye Bilimsel ve Araştırma Kurumunun Genel Sekreteri, danışmanları, araştırmacıları, yöneticileri ve her türlü personeli özel hukuk hükümlerine bağlı olup, bu kimseler hakkında 3656, 3359, 6245 sayılı kanunlar ve bunların ek ve tadilleriyle bunların yerine geçecek kanunların hükümleri uygulanmaz.

Kurum ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir.

MADDE 18. — Bilim Kurulu üyeleriyle yürütme komiteleri üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretler Bilim Kurulunun teklifi ile Başbakanlıkça tesbit edilir. Bu yerlerden üniversiteler, genel ve katma bütçeli dairelerle özel idareler ve belediyeler ve 3659 sayılı Kanuna bağlı kurumlar mensuplarına verilecek huzur hakları ve ücretler 7244 sayılı Kanunun üçüncü maddesi hükmüne bağlı bulunmayacağı gibi bunların almakta oldukları her türlü tazminata da hâlel gelmez.

MADDE 21. — Patent ve ihtira hakkı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca ele alınan projelerin patent hakkının % 30 dan aşağı olmıyan bir oranı ihtira sahibine aittir. Geri kalan haklar yönetmelikler ve anlaşmalarla belirtilir.

MADDE 22. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, araştırma ve inceleme ko-

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

ithal esnasında alınan diğer bütün vergi, resim, harc ve ücretlerden;

Her türlü tesislerin yapımı ve işletilmesinde kullanılacak Elektrik ve Havagazı İstihsal Vergisinden ve Belediye Resminden;

İhaleleri, ilânları mukaveleleri ve başka evrak ve belgeleri Devlete ve belediyelere ait her türlü resim ve harclardan;

Tesislerde kullanılacak motor, kazan ve imbikler Belediye Resminden ve yine bu tesislerde kullanılacak akar yakıtlar Hazine payından muafittir.

MADDE 17. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunun Genel Sekreteri; danışmanları, araştırmacıları, yöneticileri ve her türlü personeli özel hukuk hükümlerine bağlı olup, bu kimseler hakkında 3656, 3359 ve 6245 sayılı kanunlar ve bunların ek ve tadilleriyle, aksine açıkça hüküm konmadıkça bu kanunların yerine geçecek kanunların hükümleri uygulanmaz.

Kurum ihtiyaca uygun kuruluş ve kadro statülerinin düzenlenmesinde serbesttir.

MADDE 18. — Bilim Kurulu üyeleriyle yürütme komiteleri üyelerine verilecek huzur hakları ve ücretler Bilim Kurulunun teklifi ile Başbakan tarafından onaylanır. Bu üyelerden üniversiteler, genel ve katma bütçeli dairelerle özel idareler ve belediyeler ve 3659 sayılı Kanuna bağlı kurumlar mensuplarına verilecek huzur hakları ve ücretler 7244 sayılı Kanunun üçüncü maddesi hükmüne bağlı bulunmayacağı gibi bunların almakta oldukları her türlü tazminata da hâlel gelmez.

MADDE 21. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca ele alınan projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda bir ihtira meydana geldiği takdirde bu ihtira Kuruma aйдolur. Ancak Kurumun bu ihtiradan dolayı usulüne uygun olarak istihsal edeceği patentini satmak veya kiralamak suretiyle elde edeceği satış bedeli veya kiranın en az % 30 u ihtira yapana verilir.

Geride kalan haklar yönetmelikler ve anlaşmalar ile belirtilir.

MADDE 22. — Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu, araştırma ve inceleme ko-

Millet Meclisinin kabul ettiği metin

nuları için gerekli gördüğü bilgileri her türlü kamu idare ve kurumlarından ve diğer gerçek ve tüzel kişilerden doğrudan doğruya istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen her türlü kamu idare ve kurumları ile diğer gerçek ve tüzel kişiler bu bilgileri mümkün olan en kısa zamanda vermekle yükümlüdürler. Bu yoldan sağlanan bilgilerden sır mahiyetinde olanların gizliliğine riayet edilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Dördüncü madde gereğince Bilim Kurulunun ilk kuruluşu aşağıdaki şekilde yapılır:

Başbakan bir defaya mahsus olmak üzere, dördüncü maddenin (a) fıkrasındaki özelliklere uygun olarak, üniversiteler tarafından gösterilecek üçer aday ile, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tesbit edilecek beş aday arasından beş üye seçer. Bu seçilen üyeler dördüncü maddenin (a) fıkrasında gösterilen özellikleri taşımak şartıyla ve gizli oyla geri kalan üyeleri seçerler.

Cumhuriyet Senatosunun kabul ettiği metin

nuları için gerekli gördüğü bilgileri her türlü kamu idare ve kurumlarından doğrudan doğruya istemeye yetkilidir. Kendilerinden bilgi istenen her türlü kamu idare ve kurumları bu bilgileri mümkün olan en kısa zamanda vermekle yükümlüdürler. Bu yoldan sağlanan bilgilerden sır mahiyetinde olanların gizliliğine riayet edilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Dördüncü madde gereğince Bilim Kurulunun ilk kuruluşu aşağıdaki şekilde yapılır.

Başbakan bir defaya mahsus olmak üzere, dördüncü maddenin (a) fıkrasındaki özelliklere uygun olarak, üniversiteler tarafından, üniversite içinden veya dışında gösterilecek üçer aday ile Millî Eğitim Bakanlığı tarafından tesbit edilecek üç aday ve Millî Savunma, Bayındırlık, Sağlık ve Sosyal Yardım, Tarım, Sanayi Bakanlıkları tarafından tesbit edilecek birer aday arasından beş üye seçer. Bu seçilen üyeler dördüncü maddenin (a) fıkrasında gösterilen özellikleri taşımak şartıyla ve gizli oyla geri kalan üyeleri seçerler.